

# Styringsdokument for Ap, KrF, MDG, Sp, SV og V for perioden 2019-2023

Det vises til samarbeidsavtale, datert 12.09.19.

Dette dokument gir utfyllende informasjon og mer detaljert informasjon om mål og retning.

## Visjoner for Arendalssamfunnet

1. Vi seks partier ønsker å bidra til et tolerant lokalsamfunn, der det er plass til alle - uavhengig av alder, kjønn, hudfarge, bosted, livssyn, funksjonsnivå og seksualitet. Vi ønsker å ta et oppgjør med fordommer, intoleranse og rasisme. Arendal kommune skal være en livssynsåpen og inkluderende kommune.
2. Arendal kommune må ta sin del av ansvaret for og klimautfordringene, flyktninger og et anstendig arbeidsliv. Vi skal ta hensyn til naturen og miljøet rundt oss i alle saker. Gjennom å satse grønt vil vi levere et bidrag til den globale klimautfordringen. Vi skal redusere utslipp i naturen og vi ønsker å overlevere naturressursene i kommunen i en bedre stand til neste generasjon.
3. Legge til rette for mest mulig sirkulær økonomi. Det finnes ikke søppel, kun ressurser.
4. Vi ønsker å samarbeide med frivilligheten, næringslivet og nabokommuner for å skape bedre velferd og flere arbeidsplasser. Kommunen skal oppleves som en god medspiller for innbyggere, frivilligheten og næringslivet. Hele kommunen skal tas i bruk.
5. Arendal kommune skal være en attraktiv og næringsvennlig kommune for både eksisterende bedrifter og nyetablerere. Kommunen skal se til at innbyggerne og tilflyttere har tilgang til et variert boligmarked.

---

## Sektorovergripende mål

- a. Regionplan Agder, Areal- og transportplanen og kommunens klimaplan skal benyttes som styringsverktøy for i spørsmål som har med transport og klima å gjøre.
- b. Vi vil føre en ansvarlig bærekraftig politikk, der forbruket ikke er større enn bæreevnen. Dette gjelder alt forbruk, både kommunens penger og naturressurser. Se til at kommunen er i front når det gjelder klimatiltak. De konkrete klimatiltak skal prioriteres i årlig i budsjettet og handlingsprogrammet.
- c. Ta nye steg for å skape et mer universelt utformet lokalsamfunn, slik at alle kan delta i samfunnet.
- d. Se til at bedre tverrfaglig innsats (BTI) blir et verktøy som kommer innbyggere til gode.

- e. Øke antall hele stillinger, for å få bedre tjenester og bedre arbeidsbetingelser. Og øke antall læringer fra 103 nå til 140, for å fullføre utdanningsløpet, øke sysselsettingen og hindre utenforskap.
- f. Være en aktiv og tydelig eier for foretakene våre og selskaper som kommunen eier eller har en betydelig eierandel i. De to kommunale foretakene skal videreutvikles som gode instrumenter for å nå bystyrets mål. Hvilken linje bystyrets flertall skal ha til å opprette og drifte kommunalt heleide aksjeselskaper skal drøftes i perioden. Vi ønsker å avveie fordeler og ulemper ved en slik organisering. Det er åpning for at partiene kan lande på ulike standpunkt mht. til bruk av aksjeselskaper.
- g. Arendal kommune, inklusiv foretakene, gjennomfører seriøsitetsskrav tilsvarende Skien kommune eller Oslo kommune.
- h. Videreføre eiendomsskatten på det nivået som kommunen samlet krever inn i 2019.
- i. Kommunen skal søke departementet om en prøveordning med variabel kommunal skatteøre. Dette som alternativ inntektskilde til eiendomsskatten.

### **Areal- og ressursdisponering**

- a) Arbeide med bærekraftmålene som er vedtatt i kommuneplanen. Stimulere til at flere innbyggere bruker sykkel, går eller reiser kollektivt. Arbeide sammen med fylkeskommunen for billigere, bedre og utslippsfrie busser og ferger, utvide fergetilbudet og få felles billettsystem.
- b) Sammen med fylkeskommunen legge til rette for en ny vei fra havna til Neskil bru. Arbeide for at det planlegges og bygges ny vei mellom Neskil bru og E18.
- c) Gjennomgå reglene for makspris ved tilkopling til vann og avløp.
- d) Redusere kloakkutslipp i sjø og vassdrag vesentlig.
- e) Praktisere et sterkt jordvern. I hver årsrapport skal kommunen redegjøre for matjordressurene og endringer siste år.
- f) Arbeide for bedre trafiksikkerhet, særlig for skoleelever (hertesone). Straks sette ned et trafiksikkerhetsutvalg. Arbeide for at Agder fylkeskommune prioriterer bedre trafiksikkerhet.
- g) Sørge for at kommunen har nok næringsarealer, men tilstrebe å etablere disse slik at en unngår ytterligere inngrep i jomfruelig terreng. Resterende dypvannskaier må ikke transformeres til bolig.
- h) Legge til rette for barnefamilier mv finner attraktive boliger i Arendal kommune.
- i) Tilrettelegge for folk som ønsker å bo i mikrohus.
- j) Kommuneplanen fastslår at 80 % av boligbygging skal skje i tettbygde områder og 20 % i spredtbygde områder. Hvordan vi reelt skal oppnå en slik fordeling må konkretiseres, slik at vi får forutsigbar og rettferdig behandling av søknader om spredt boligbygging.
- k) Forenkle regulering ved boligfortetting nær skoler.

- l) Ta initiativ til boligprosjekter der det etableres rimelige boliger for førstegangskjøpere, slik det bl.a. er gjort i Grimstad i et samarbeid mellom kommunen og ABBL. Være positive til regulering av slike prosjekter.
- m) Tilrettelegge for at sosial boligbygging blir en del av alle nye boligfelt med mer enn ti boenheter, og sørge for å ha kommunale boliger i alle deler av kommunen.
- n) Klargjøre tomt for helsehus II, som skal bygges sentralt eller i vest. Skaffe tomter til fremtidige bofellesskap både i privat og kommunal regi.
- o) Evaluere de vedtatte markagrensene før en går videre.
- p) Benytte tre eller andre klimavennlige materialer og løsninger i kommunale nybygg, styrke vedlikeholdet og videreføre arbeidet med energiøkonomisering i kommunale bygninger.
- q) Ta vare på naturområder og lekeplasser i tilknytning til barnehager, skoler og bo-områder.
- r) Sikre vern av natur- og biomangfoldet. Halvparten av truede arter i Norge lever i skog, særlig i gammelskog.
- s) Sikre allmenhetens tilgang til badeplasser og strandsonen.

## Helse

- A. Arbeide med FN sine bærekraftsmål: 3. GOD HELSE, 10. MINDRE ULIKHET og 17.SAMMEN FOR Å NÅ MÅLENE
- B. Alle mennesker fortjener et verdig liv, og kommunen skal gjøre sitt beste for at alle som trenger hjelp skal få det. Det er et mål at alle som mottar hjemmesykepleie har mulighet til å delta på et aktivitetstilbud minst en gang i uka.
- C. Se til at pårørende som utfører omsorgsoppgaver får avlastning og oppfølging.
- D. Styrke hjemmebaserte tjenester og bygge ut dagtilbudet, slik at det er mulig å bo hjemme lengst mulig.
- E. Arbeide for et tillitsbasert tjenestetilbud som er mindre vedtaksbasert og med mindre dokumentasjon. Organisere hjemmebaserte tjenester slik at brukerne møter forutsigbare tjenestegjørere.
- F. Styrke kunnskapen for å tilrettelegge for bedre liv for demente.
- G. Arbeide for økt grunnbemanning. Øke antall heltidsstillinger. Åpne det første heltidssykehjemmet.
- H. Videreutvikle kompetansen i omsorgstjenesten og andre helse- og sosialtjenester.
- I. Vedta en mat og ernæringspolitikk for Arendal kommune, der matglede til eldre og hjelpetrengende står sentralt.
- J. Konkretisere innholdet i helsehuset og se til at dette store prosjektet lykkes. Øke antall sykehjemsplasser. Opprette en politisk referansegruppe knyttet til helsehuset.
- K. Stimulere private aktører til å bygge seniorboliger eller omsorg +, gjerne i tilknytning til et sykehjem eller det nye helsehuset.

- L. Ferdigstille en ny avlastningsbolig på Røed.
- M. Forberede bygging og bemanning i flere bofellesskap i denne og neste fireårsperiode.
- N. Se til at kommunen er en god og forutsigbar samarbeidspartner for foreldre og barn med sammensatte behov. Følge opp forslagene til adhoc-utvalget fra perioden 2015-2019.
- O. Stimulere til økt aktivitet og god folkehelse for alle aldersgrupper.
- P. Gjennomgå og styrke BPA-ordningen.
- Q. Legge til rette for mer samhandling og møteplasser på tvers av generasjoner.
- R. Arbeide for god oppfølging av personer som er rusavhengige og godt ettervern for personer som har vært rusavhengige.
- S. Fremme innovasjon, for eksempel ta i bruk velferdsteknologi.
- T. Styrke levekårene til den delen av befolkningen som beskriver seg som LGBTIQ+personer.
- U. Arbeide med å redusere matsvinn i alle kommunale virksomheter.

## **Oppvekst**

1. Arbeide med bærekraftmålene: 4.GOD UTDANNING, 10. MINDRE ULIKHET og 17.SAMMEN FOR Å NÅ MÅLENE
2. Beholde dagens barneskolestruktur.
3. Styrke arbeidet for at ingen elev skal oppleve mobbing og utenforskap.
4. Utvikle gode tilbud til alle barn og unge som sliter i skolehverdagen, ulik pedagogikk og arenaer skal benyttes. Vurdere innføring av miljøteam.
5. Styrke arbeidet for å få gode overganger mellom barnehage og skole og mellom ulike skolenivåer.
6. Alle som ønsker skal få delta på en fritidsaktivitet, uavhengig av funksjonsnivå og økonomi .
7. Øke antall heltidsstillinger.
8. Videreutvikle barnevernet. Vi skal politisk være tett på, og sikre at tjenestene er kvalitativt gode og riktig finansiert. Det settes ned et politisk utvalg.
9. Evaluere familietjenesten og skolehelsetjenesten for å sikre best mulig tilbud til barn og unge.
10. Arbeide for at alle som ønsker læreplass i Arendal får en læreplass.
11. Sørge for at lavinntektsfamilier får god oppfølging og nødvendige tilbud. Blant annet til deltakelse i fritidsaktiviteter og ferier.

## **Samfunnsutvikling**

- a) Arbeide med FN's bærekraftsmål: 8. ANSTENDIG ARBEIDSLIV OG ØKONOMISK VEKST, 11. BÆREKRAFTIGE BYER OG SAMFUNN, 13. STOPPE KLIMAENDRINGENE, 14.LIVET UNDER VANN og 17.SAMMEN FOR Å NÅ MÅLENE
- b) Arbeide for at kommunen tar nye steg i retning av å bli klimanøytral. Klimatiltak skal være en del av budsjett og handlingsprogram.
- c) Praktisere åpenhet i all kommunal forvaltning og politiske organer.
- d) Videreutvikle samspillet med frivillige organisasjoner
- e) Ta imot minst det antall flykninger som staten anbefaler.
- f) Kommunen vil arbeide for at alle innbyggere får en tilfredsstillende kvalitet på bredbånd og DAB.
- g) Fortsette med å holde god kontakt med næringslivet, en oppgave som både skal ivaretas av ordfører og komite for samfunnsutvikling.
- h) Legge til rette for klimavennlig næringsvirksomhet. Ta en aktiv rolle for å gjennomføre «det grønne skiftet» i den videre utviklingen av næringsliv og industri. Stimulere grundere til å starte egen virksomhet.
- i) Legge spesielt til rette for utvikling i områder som trenger det mest
- j) Hav- og sjøressurser er en mulighet for norsk næringsliv som må utvikles. Videreutvikle Blått Kompetansesenter Sør, der Flødevigen forskningsstasjon står sentralt.
- k) Videreutvikle havna på Eydehavn som utgangspunktet for sjørettet næringsliv og et viktig knutepunkt for import og eksport av varer og tjenester for hele regionen.
- l) Videreføre gratisprinsippet for utleie av kommunale bygg.
- m) Vi oppfordrer dagligvarekjedene til å markedsføre lokalprodusert mat i butikkene.
- n) Stimulere til sosialt entreprenørskap.
- o) Øke sysselsettingen til personer som har kommet til Arendal som flyktninger og innvandrere.
- p) Tenke nytt slik at det også blir et fungerende kollektivtilbud også utenfor kollektivaksene.
- q) Partene er enige om å utnytte statlige og fylkeskommunale støtteordninger fullt ut for å få gjennomført kollektivsatsningen
- r) Det opprettes et adhoc-utvalg som skal arbeide med hvordan vi i vårt lokalsamfunn kan få til en satsing på lokalprodusert strøm.
- s) All satsing på turisme skal være bærekraftig.
- t) Bystyret skal drøfte om byen skal satse på cruisetrafikk eller ikke.
- u) Det skal arbeides med forbedringer knyttet til dyrevelferd. Arbeide med å få på plass til et forsøk, med nasjonal støtte, knyttet til ID-merking av dyr.
- v) Vurdere ulike drifts- og eierformer for Munkehaugen.
- w) Arbeide for flere grøntområder, med tilgang til sjø og vassdrag.
- x) Komite for samfunnsutvikling arbeider med modeller for medvirkning, samskaping og nærdemokrati.

### **Samarbeidsforpliktelser**

Hver enkelt representant og vararepresentant er forpliktet til å stemme sammen med

flertallet i saker om fordeling av verv, budsjett og alle andre saker som har økonomisk konsekvens, samt de politiske enkeltsakene som er avklart i denne avtalen.

I andre saker står de ulike partigruppene fritt.

Alle saker som har stor betydning for klima og bærekraft skal drøftes i posisjonsgruppemøter.

Det arrangeres felles gruppemøter før møter i alle folkevalgte organer for å drøfte sakene som skal behandles slik at partiene vet om hverandres standpunkter. Samarbeidet skal være preget av gode prosesser, noe som er særlig viktig i vanskelige og store saker.

God kommunikasjon, og tydelige avklaringer er viktig internt i flertallet. Det skal ikke komme som en overraskelse på de andre i gruppen hva resten av gruppen stemmer i ulike saker.

Arbeidet må organiseres slik at alle partiene som er en del av samarbeidet opplever å få mer igjen for å være en del av flertallet, enn om de ikke var det. Gruppelederne har en nøkkelrolle i å avklare uenighet og å holde flertallet samlet.